

LA VEU DEL Poble SEGRE

SETMANARI REGIONALISTA

PREUS DE SUSCRIPCIO

Semestre	8 pessetes
Any	15 " "
Pagos a la bestreta.—Número solt	10 céntims

REDACCIO Y ADMINISTRACIO

Plassa de la Sal, número 18, entressol.
S' ADMETEN SUSCRIPCIONS Y ANUNCIS A L'IMPREMTA DE SOL Y BENET.—MAJOR 19

ANUNCIS

COMUNICATS Y ESQUELES

Preus convencionals

Cartetes postals del CU-CUT

A DOS RALS MITJA DOTCENA
Venda en lo punt de diaris del CAFÉ SUIZ.

Centralistes francesos

Lo Govern francès ha publicat una circula-
en extrèm centralisadora prohibint l'ús
idioma bretó a les iglesies, ja en sermons,
l'ensenyansa de la Doctrina Cristiana.
M. Lamy feu al tractarse d' aquella cues-
en lo Palau dels Diputats una entusiasta
del bretó, afirmant que era un idi-
més antich que'l francès, com la his-
ho demostra; afirmà que a Bretanya son
los que ignoran lo francès, y, per lo
se 'ls ha de parlar y ensenyar en l' idi-
nich que comprenen, que es lo bretó.
altrès poderosos arguments en quina
l' ajudaren altrès dignes diputats, pero
lo inutil donchs la forsa del número com
voltes succeheix, ofegà la forsa de la
y fou aprobada, en ruidosa votació, per
ria, la censurable conducta del Govern
rés al desterrar la llengua d' un poble, lo
caracteristich y per ell preuhat.
Aquesta cuestió ha portat à nostra memo-
lo fet que 's desenrotllà darrerament ab
del Decret d' en Romanones. Bé es ve-
que aquest anaba dirigit principalment
ra'l catalanisme, mentres que aquella
lució del Govern francès, es una de tan-
ab motiu de la cuestió religiosa donchs s'
de tenir en compte que si be 's prohibeix
del bretó pera l' ensenyansa de la doctri-
cristiana en cambi s' autorisa son ús pera
parar davant dels tribunals de justícia. Més
otes maneres lo govern francès ha de-
strat que pot ser encara es mes centralista
sorbent que'l d' Espanya.
entre 'ls catalanistes hi hagués algún
nionista com moltes voltes tant maliciosas
han volgut fer veurer nostres enemichs
pecialment los rotatius de Madrid, sería
ció de que lo que acaba de succehir à la
na república los hi fés obrir l' ull y 's con-
sessin de que per tindre de caurer à les
es d' aquell estat no 'ns calfa mourer de
nera que estém. Afortunadament ni se-
listes ni anexionistes hi ha entre 'ls de-
ors de Catalunya sino bons fills admira-
de ses bellesses y entusiastes lluytadors
s drets y en aqueix concepte la resolució
entada no 'ns produeix altre efecte que'l
ntiment per lo que toque als bretons, ja
per endevant estabem convensuts de lo
rbent y centralisador que 's l' estat
rés.
de totes maneres aquesta cuestió no hau-
cabat ab l' última votació del Congrès
rés. La llengua es lo més sagrat d' un
e y quan se l' escarneix y prohibeix
pera 'ls actes tan sagrats com l' esmen-
tant quant renaixa més l' esperit de protesta
generació com induptablement succehirà
ab lo poble bretó.

Les vinentes eleccions

La Lliga Regionalista de Barcelona y les demés
associacions autonomistes de Catalunya están pre-
parantse pera les próximas eleccions, escullint can-
didats de prestigi y valer allí about hi hagi proba-
bilitats de triomf de nostres idees.

Fins ara fora la candidatura del senyor Casas
per Girona, la del senyor Abadal per Vich, la del
senyor Soler y March per Manresa y la del senyor
Albó per Olot, no hi há acordada definitivament
entre la Lliga Regionalista de Barcelona y les de
més associacions autonomistes de Barcelona y de
fora, cap més candidatura.

Es natural que aquesta feyna de posarse d' acort
l' entitat mes poderosa del regionalisme ab les de-
més associacions regionalistes de Catalunya, no sigui
obra d' uns dies sino d' un treball seriós.

Respecte d' aquest punt nostre benvolgut com-
pany *La Veu de Catalunya* diu lo seguent:

«Els impacients per conèixer noms y els mal
pensats que creuen que si 's triga à donarlos es per
falta d' intel·ligencia, deuen tenir present que aquest
any se celebran quatre eleccions y que al formar
una candidatura es necessari no descuidar que si
tenen importancia las eleccions legislativas també
la tenen las administrativas y que'l catalanisme
está disposat à lluitar en totes, enviant sos repre-
sentants al Senat, al Congrès, à les Diputacions y
als Ajuntaments.

Aixó fa difícil la tasca, donchs s' han de combi-
nar els noms de manera que 's ponderin las forsas
en totes las representacions.

De totes maneres no 's passarán gaires días
sense que 's fassi pública la candidatura general
per Catalunya.

Fins allavors preguém als nostres amichs que
no 's deixin sorprendre per noves de cap mena, ni
creguin cap de las mentidas y calumnias que 'ls
nostres enemichs s' afanyan à fer publicas, pensant
que poden sembrar desunions y rezels.

Es feina malaguanyada. Entre 'ls nostres amichs
no hi regna més que un sentiment: el patriotisme y
no s' hi coneixen ambicions personals ni baixesas.
Tenim el camí ben clar y la finalitat ben concreta:
ni l' un se tors per res, ni l' altre es disfressa. Ven-
suts ó vencedors, no 'ns dobleguém à cap conve-
nencia.»

En altrès regions espanyoles y especialment
aquelles que alenan ab vida característica, se dispo-
san pel seu compte à lluitar perquè tinguin també
veu al Congrès les seues aspiracions regionalistes.

Aixís per un districte del regne de Valencia, lo
de Morella, s' aclama la candidatura d' un valencia-
nista, lo senyor Osset; en lo districte de Tuy, à Ga-
licia, se portan molt avensats los treballs pera fer
triomfar un candidat galleguista; à la capital de
Navarra 's presenta ab seguretats de victoria'l dis-
tingit regionalista don Artur Campión; y l' agrupa-
ció biskaitarra designa pels districtes de Bilbao,
Ondárroa y Guernica à tres candidats d' empena,
com son los senyors Arana y Goiri, Sota y Acillona.

Aquestos fets, provan l' expandiment de nos-
tras idees y senyalan un encoratjador pervindre
pera la causa del regionalisme.

Moviment Regionalista

À VALENCIA

La notable y interessant revista quinzenal *Ayer y hoy*, que 's publica à Castelló de la Plana, se dedica
ab molta preferencia al estudi y divulgació de docu-
ments historichs de la Plana, en la época gloriosa del
regnat de la Casa d' Aragó.

En lo número últim comensa la publicació d' un
estudi "Regionalisme", en lo que son autor, Joan de

Vicenta, comensa recullint lo que digueren sobre ro-
gionalisme en la societat valencianista "Lo Rat-Pe-
nat", lo doctor Barberá, lo baró d' Alcahalí y les alu-
sions que li dirigí don Manel González.

Es un estudi fet ab molta conciencia y está fona-
mentat en las mateixes idees que sustenta'l regiona-
lisme catalá.

Pera donarne una petita mostra ne retallém los
trossos següents:

"Hi ha molts que de bona fé creuen que'l regiona-
lisme es una novetat literaria que uns pochs intel-
lectuals han posat de moda, una regressió al romanti-
cisme, quel com aixís com una neurosis ó estat mor-
bós escampat pel poder efusiu de la imitació; novetat
literaria que cau bé y fins done apariencies d' elegancia
als homens de superior enginy, com les llergues,
soltes y llustroses polseres que fan cap d' artiste de
més de quatre cobotes de margalló; novetat perillosa
quant se fica en el cervell del poble, mejorment si
eixe poble veu que la nació á que perteneix va desfe-
ta en desfeta perdén terrers, moribund, que arreu'l do-
nan els potentats del pobles conqueridors, per falta
d' instruments de govern que sápiguen dur la nau del
estat per les corrents de la vida moderna. Els que
així pensen veurien l' erro que patixen si fredament
examinaren llurs sentiments patriótics.

Eixe sentiment patriótic, eixe amor à la terra
ahont naixquem, à la llengua que mamarem, à las
lleys que 'ls temps sancioná per bones, à les costums
dels que nos dugeren al mon y à les tradicions glo-
riosas que nostres progenitors nos llegaren, aixó tan
natural, tan humá, tan bó y tan bollgut; aixó qu' es
basament fonamental que no pot desferse, aixó es el
regionalisme.

Quant més se afliuen eixos llassos sagrats, quina
fortalea sols en el voler se manté, es quan una de les
regions pren més preponderancia y te la tosúria de
ser la mestre y governadora, imposant en tot y per
tot la seua voluntat, contrariant els llegítims desijos
de les altres y duyen la nau del estat per correts ja
prou conegudes com á dolentes. Y quant més volen
apretarse eixos vinculos, fins à tornarlos lligases que
amarroten y ferixen, més aviat se trenquen, porque
lo que la natura lea à fet diversificat, els homens no
poden fer uniforme, sense trencar l' armonia, qu' es
lley suprema de la vida.

No totes les rasses tenen les mateixes abituds:
unes son més refecives y abtes pera el govern; al-
tres més ardentes y bones pera les arts; altrès més
eixerides y fortes pera la expansió. Voler que totes
siguen iguals es cercar un imposible. Quant pera for-
mar una nacionalitat s' ajunen dues ó més rasses, es
necessari que se reconeguen verament y que no vull-
guen apropiarse unes les aptituds de les altres, pera
que no's desíase l' armonia que deu haver pera la
coexistencia de totes en una mateixa nació. Se han
de respectar, se han de voler, com els fills de un ma-
teix pare, que saben que no han heretat les mateixes
cualitats morals."

A CATALUNYA

En atent B. L. M. del President del l' "Associació
Catalanista de Lleyda" hem rebut lo *Cartell* dels Jochs
Florals de 1903 (any VIII de sa instauració) que 's ce-
lebrarán lo día 14 del Maig vinent.

En ell s' ofereixen los següents premis als temes
que s' indiquen.

"Lo primer premi, d' honor y cortesia, ofrena de l'
"Associació Catalanista de Lleyda", consistent en la
Flor Natural, s' adjudicará à la millor poesia sobre
tema que 's deixa al clar enginy del autor: qui l' ob-
tinga lo deurá fer present à la dama de sa elecció, la
que proclamada Reyna de la Festa, entregará desde
son setí presidencial tots los altres premis als que 'n
sian guanyadors.

Un lliiri d' argent daurat, ofrena del Excm. Ajun-
tament de Lleyda, al millor romanç ó llegenda que
conte una gesta ó fet gloriós del antich consell de Pa-
heria.

Un objecte d' art, dádiva del Excm. y Il·lm. Sr. Bis-
be d' aquesta Diócessis, à la millor poesia que, ab lli-

vertat de metro y assumpto, cante la Fé del poble ca-
talá.

Un objecte d' art, ofert per la Excm. Diputació
Provincial de Lleyda, al millor estudi sobre l' origen
y'l desenrotlló dels Jochs Florals à Catalunya.

Una ploma d' or, regalo del Molt Il·lustre Colegi
d' Advocats de Lleyda, al autor del millor treball so-
bre'l tema: "Vestigis que en los monuments, lleys y
llenguatje ha deixat à Lleyda la dominació arábica.

Un objecte d' art, ofert per la "Unió Catalanista"
al autor del millor "Estudi crítich dels follets refe-
rents à Catalunya, publicats ab motiu de la guerra de
successió".

Una Englantina d' or y argent, ofrena de la "Asso-
ciació Catalanista de Lleyda", al autor de la millor
poesia sobre fets historichs, ó gestes glorioses de Ca-
talunya, ó sobre usatjes y costums de nostra estima-
da terra.

Un objecte d' art, ofert per la Redacció de *La Co-
marca de Lleyda*, à la poesia que millor cante 'ls úl-
tims dies d' art, dádiva de l' "Associació Catala-
nista" *Lo Segrià* d' Almenar, al millor compendi d'
Historia de Catalunya mes abte pera popularizar ab
senzills y breument s' antiga personalitat y la justí-
cia de ses reivindicacions.

Un objecte d' art, ofert per l' "Associació Catalu-
nya" de Lleyda, al treball poétich que millor relate
la presó del Príncep de Viana à Lleyda.

Un objecte d' art, regalo de D. Miquel Agelet y
Besa, à la millor noveleta ó episodi basat en un fet
historich d' aquesta provincia.

Un objecte d' art, ofrena de D. Isidro Valls, al tre-
vall poétich que ab llivertat de metro, cante les glo-
ries de Solsona.

Un objecte d' art, donat pel Sr. President de la
"Associació Catalanista", D. Manel Roger de Lluiria
Mensa, à la millor oda dedicada à enlajar los fets
capdals, ó à perpetuar la bona memoria del gran al-
mirall de la Confederació catalana-aragonesa, En
Roger de Lluiria.

Forman lo Jurat Calificador: En Francesch Ma-
theu, *President*: En Manel Roger de Lluiria, Presi-
dent de l' "Associació", *Vis-president*: En Frederich
Renyé Viladot, En Enrich Arderiu Valls, y En Joan
Bergós Dejuan, *Vocals*, y En Humbert Torres Bar-
berá, *Secretari*."

Tots los treballs deurán ésser anónims, y remesos
al domicili del Sr. Secretari del Jurat, D. Humbert
Torres, metje, Major, 2, 1.ª, per tot lo día 15 d' Abril
vinent.

En lo demés regeixen las condicions dels altrès
anys acostumades en aquesta clase de festes.

—S' ha celebrat en lo local de la Lliga Regionalista
de Barcelona l' inauguració oficial de la novella y ja
important associació "Federació Escolar Catalana".

Obrí la sessió lo diputat senyor Domenech, que
presidia, tenint à la dreta al president del Ateneu
Barcelonés, senyor Abadal, y à la esquerra al vis-
president de la Federació, senyor Sans Buigas, en
sustitució del president que 's trobá malalt, y que no
pogué, per aquesta causa assistir al acte.

L' alumne que actuava de secretari, don Ramón
Coll, doná lectura à la Memoria en que 's relatan los
treballs fets pera constituir la Federació, essent molt
aplaudit.

Inmediatament prengué la paraula lo vis-president
senyor Sans y pronunciá un hermós discurs exposant
l' objecte de la Federació.

Tres fins principals—diguénos hem proposat al
constituir aquesta gran Associació de tots los ele-
ments escolars, pera treballar ensemps y mancomun-
adament pera son desenrotlló científich, artístich y
literari.

Primer: Constituir una forsa pera la defensa dels
interessos escolars, faltats avuy de protecció.

Segón: Adquirir los coneixements que no's donan
à la Universitat.

L' orador s' extengué aquí en atinadíssimes consi-
deracions, posant de relleu las deficiencias que à la
ensenyansa reporta'l monopoli que d' ella en fa l' Es-
tat, considerantla, més que com à medi de ilustració,
com à font d' ingressos pera'l Tresor. Se declará
partidari de que l' Estat cedeixi l' ensenyansa à la iní-